

Европейски съвет

Брюксел, 23 март 2023 г.
(OR. en)

EUCO 4/23

CO EUR 3
CONCL 2

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

Относно: Заседание на Европейския съвет (23 март 2023 г.)
— Заключение

Приложено се изпращат на делегациите заключенията, приети от Европейския съвет на посоченото по-горе заседание.

Европейският съвет проведе обмен на мнения с генералния секретар на ООН Гутереш.

*

* *

I. УКРАИНА

1. Европейският съвет изтъква отново, че решително осъжда агресивната война на Русия срещу Украйна, която представлява явно нарушение на Устава на ООН, и припомня непоколебимата подкрепа на Европейския съюз за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници и неотменимото ѝ право на самоотбрана срещу руската агресия.
2. Европейският съвет приветства резолюцията на Общото събрание на ООН относно „Принципите на Устава на Организацията на обединените нации, предоставящи основата за всеобхватен, справедлив и траен мир в Украйна“, която беше приета с широка подкрепа от международната общност. Европейският съвет изтъква отново подкрепата си за формулата за мир на президента Зеленски. Европейският съюз ще продължи да работи с Украйна по мирния план от 10 точки.
3. Русия трябва да спре агресията си и незабавно, напълно и безусловно да изтегли всички свои въоръжени сили и марионетни сили от цялата територия на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници. Международното хуманитарно право, включително във връзка с третирането на военнопленниците, трябва да бъде спазвано. Европейският съвет осъжда най-категорично сексуалното и основаното на пола насилие. Русия трябва незабавно да гарантира безопасното връщане на насилствено преместените или депортирани в Русия украинци, по-специално на децата. Във връзка с това Европейският съвет взема под внимание заповедите за арест, издадени неотдавна от Международния наказателен съд, срещу президента на Русия и неговия комисар по правата на детето за военното престъпление, свързано с незаконно депортиране и преместване в Русия на украински деца от окупираните райони на Украйна.

4. Русия трябва незабавно да прекрати действията си, застрашаващи безопасността и сигурността на ядрените съоръжения за граждански цели в Украйна.
Европейският съюз изцяло подкрепя работата на Международната агенция за атомна енергия.
5. Европейският съюз е твърдо решен да гарантира търсенето на пълна отговорност за военните престъпления и другите особено тежки престъпления, извършени във връзка с агресивната война на Русия срещу Украйна, включително чрез създаването на подходящ механизъм за наказателно преследване на престъплението агресия, което буди загриженост в международната общност като цяло. Във връзка с това Европейският съвет приветства споразумението за създаване в Хага на новия Международен център за наказателно преследване на престъплението агресия срещу Украйна (ICPA), който ще бъде свързан със съществуващия съвместен екип за разследване, подкрепен от Евроюст.
Европейският съвет изтъква отново подкрепата си за разследванията на прокурора на Международния наказателен съд. Европейският съвет приветства предстоящите преговори за нова конвенция за международно сътрудничество при разследването и наказателното преследване на геноцид, престъпления против човечеството, военни престъпления и други международни престъпления.
6. Европейският съюз остава ангажиран с поддържането и увеличаването на колективния натиск върху Русия, включително чрез евентуални допълнителни ограничителни мерки, както и с продължаването на работата по тавана на цената на нефта заедно със своите партньори. Европейският съвет подчертава, че е важно и неотложно да се увеличат усилията за осигуряване на ефективно прилагане на санкциите на европейско и национално равнище, и е твърдо ангажиран с ефективното предотвратяване и противодействие на заобикалянето на санкциите във и от трети държави. Европейският съвет приканва Съвета и Комисията да укрепят всички необходими инструменти за правоприлагане и да разработят, заедно с държавите членки, напълно координиран подход за тази цел.
Европейският съюз ще засили работата си с партньорите си за противодействие на неверните руски послания и дезинформация за войната.

7. Европейският съюз застава непоколебимо и изцяло рамо до рамо с Украйна и ще продължи да предоставя солидна политическа, икономическа, военна, финансова и хуманитарна подкрепа на Украйна и нейния народ толкова дълго, колкото е необходимо. Европейският съюз и държавите членки увеличават усилията си за подпомагане на посрещането на неотложните военни и отбранителни потребности на Украйна. Като взема предвид интересите на всички държави членки в областта на сигурността и отбраната, Европейският съвет приветства постигнатото в Съвета споразумение спешно да се доставят боеприпаси за комплекси „земя-земя“ и боеприпаси за артилерийски системи за Украйна, а при поискване – и ракети, включително чрез съвместно възлагане на обществени поръчки и мобилизиране на подходящо финансиране, в т.ч. чрез Европейския механизъм за подкрепа на мира, с цел да се осигурят 1 милион броя боеприпаси за артилерийски системи чрез съвместни усилия в рамките на следващите дванадесет месеца, без да се засяга специфичният характер на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки.
8. Европейският съюз остава ангажиран с подкрепата за укрепването, възстановяването и реконструкцията на Украйна в координация с международните партньори. В този контекст Европейският съвет изтъква отново пълната подкрепа на ЕС за създаването на международен механизъм за регистриране на нанесените от Русия вреди. Европейският съюз, заедно с партньорите, ще продължи да активизира работата за използване на замразените и блокираните активи на Русия за възстановяването на Украйна и за целите на репарациите, в съответствие с правото на ЕС и международното право.
9. Европейският съвет приветства ангажимента и усилията за реформи на Украйна и подчертава значението на процеса на присъединяване на Украйна към ЕС в съответствие с предишните си заключения, по-специално тези от 23 – 24 юни 2022 г.
10. Европейският съюз ще продължи да предоставя цялата необходима подкрепа на Република Молдова, включително за укрепване на устойчивостта, сигурността, стабилността, икономиката и енергийните доставки на страната в контекста на дестабилизиращите дейности на външни участници, както и подкрепа по пътя на присъединяването ѝ към Европейския съюз. Европейският съвет приканва Комисията да представи пакет за подкрепа преди следващото му заседание.

11. Европейският съвет осъжда продължаващата военна подкрепа, предоставяна от Иран и Беларус за агресивната война на Русия. Той настойчиво приканва всички държави да не предоставят материална или друга подкрепа за агресивната война на Русия.
12. Агресивната война на Русия срещу Украйна и използването на храната като оръжие подкопаха световната продоволствена сигурност. Във връзка с това Европейският съвет взема под внимание удължаването на срока на действие на Черноморската инициатива за зърното на ООН. Тази инициатива, коридорите на солидарността на ЕС и украинската инициатива „Зърно от Украйна“ са от основно значение за укрепването на световната продоволствена сигурност. Той изтъква необходимостта да се гарантира непрекъснатата наличност и финансова достъпност на селскостопанските продукти за най-нуждаещите се държави.

II. КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ, ЕДИНЕН ПАЗАР И ИКОНОМИКА

13. Предвид все по-сложните предизвикателства (изменението на климата, геополитическата ситуация, цените на енергията, повтарящите се сътресения във веригата на доставки, демографските тенденции, недостига на работна ръка, различията в растежа и иновациите) Европейският съюз изгражда стабилна и подготвена за бъдещето икономика, която гарантира дългосрочен просперитет. Това изисква интегриран подход във всички области на политиката за увеличаване на производителността и растежа в цялата икономическа база на нашия континент, съчетавайки задълбочен единен пазар и засилени промишлени, селскостопански и търговски политики.

Европейският съюз ще гарантира своята конкурентоспособност, като укрепи устойчивостта и производителността си, улесни финансирането, стреми се към ценово достъпна енергия, намали стратегическите си зависимости, инвестира в уменията на бъдещето и подготви икономическата, промишлената и технологичната си база за екологичния и цифровия преход, без никой да бъде пренебрегнат.

Европейският съвет приканва Съвета и Комисията да продължат работата по всички тези аспекти и да докладват за напредъка преди заседанието на Европейския съвет през юни 2023 г. Освен това Съветът се приканва да извършва ежегодна оценка на напредъка въз основа на приноса на Комисията, включително ключовите показатели за ефективност.

Единният пазар и дългосрочната конкурентоспособност и производителност

14. Единният пазар е в основата на просперитета на Европа и подобрява живота на гражданите от създаването си преди три десетилетия. Социалното му измерение е в основата на високо конкурентната социална пазарна икономика. През годините той доведе до значително увеличаване на търговията между държавите членки и осигури за европейските предприятия трамплин, чрез който да навлязат на световните пазари. Освен значителния си принос за растежа и конкурентоспособността, единният пазар направи възможно също така европейските граждани да се възползват от високи социални и екологични стандарти и силна защита на потребителите, превръщайки Европа в световен фактор за определяне на стандарти.
15. Европейският съвет подкрепя възобновения акцент върху изпълнението на съществуващите правила на единния пазар и върху премахването на пречките, както се предлага в съобщението на Комисията „30 години единен пазар“. Добре функциониращият единен пазар продължава да бъде от основно значение за успеха на екологичния и цифровия преход, за растежа ни в бъдеще и за икономическото, социалното и териториалното сближаване. Европейският съвет призовава за амбициозни действия за доизграждането на единния пазар, по-специално по отношение на цифровите технологии и услугите, и за преодоляване на слабостите, които се проявиха при неотдашните кризи, като се гарантират еднакви условия на конкуренция както във вътрешен, така и в световен мащаб. Специален акцент следва да се постави върху МСП.
16. Въз основа на съобщението на Комисията „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС — перспективи след 2030 г.“ Европейският съвет призовава за напредък по работата в следните области:
 - а) Стимулираща растежа регулаторна среда
 - опростяване на общата регулаторна среда и намаляване на административната тежест, включително чрез ускоряване на процедурите за издаване на разрешения, извършване на проверки на конкурентоспособността за новите законодателни предложения и значително увеличаване на използването на цифрови решения (като електронна идентификация, машинночетими и стандартизирани данни). Изискванията за докладване, по-специално в рамките на екологичното, цифровото и икономическото законодателство на ЕС, следва да бъдат рационализирани;

- ефективно изпълнение на правилата на единния пазар, за да се гарантира регулаторното сближаване във всички сектори, включително услугите;
- увеличаване на усилията на национално равнище и на равнище ЕС за намаляване на пречките пред трансграничната стопанска дейност и продължаване на работата във връзка с достъпа до лекарства във всички държави членки, като същевременно се укрепват стимулите за инвестиции в иновации.

б) Инвестиции

- задълбочаване на изграждането на съюза на капиталовите пазари, премахване на оставащите пречки пред трансграничното финансиране, улесняване на достъпа до и мобилизиране на частен капитал за инвестиции, особено за МСП. Европейският съвет призовава Европейския парламент и Съвета да приключат работата по законодателните предложения в тази област преди края на настоящия законодателен цикъл;
- осигуряване на пълно мобилизиране на наличното финансиране и съществуващите финансови инструменти и по-гъвкавото им разгръщане, така че да се предоставя навременна и целенасочена подкрепа в стратегическите сектори, без да се засягат целите на политиката на сближаване. Европейският съвет припомня, че е взел под внимание намерението на Комисията да предложи Европейски фонд за суверенитет преди лятото на 2023 г. в подкрепа на инвестициите в стратегически сектори;
- укрепване на ключовите екосистеми, за да се гарантират сигурни, стабилни и устойчиви вериги на доставки за двойния преход;
- подобряване на свързаността в рамките на единния пазар за всички държави членки, включително чрез разработване и модернизиране на инфраструктурата и междусистемните връзки за транспорта и енергетиката, включително мрежите.

в) Научни изследвания и иновации

- стимулиране на иновациите, със специално внимание върху областите с висок потенциал за растеж;
- увеличаване на инвестициите в научноизследователската и развойна дейност, така че да се постигне целта от 3% от БВП за разходите в публичния и частния сектор;
- улесняване на пускането на пазара на иновативни продукти и услуги, включително чрез използването на регулаторни лаборатории.

г) Цифровизация

- отключване на стойността на данните в Европа, като едновременно с това се гарантира неприкосновеността на личния живот и сигурността, и използване на икономически решения в реално време;
- стимулиране на използването на цифрови инструменти в цялата икономика и увеличаване на подкрепата за предприятията и администрациите в Европейския съюз, така че да се задържат начело в областта на изкуствения интелект, квантовите изчислителни технологии, микроелектрониката, 6G, уеб 4.0 и киберсигурността.

д) Умения

- развиване на умения и постигане на съответствие между тях и привлекателни и качествени работни места, увеличаване на участието на жените и младите хора и насърчаване на професионалното образование и обучение, така че да се посрещнат предизвикателствата, свързани с недостига на работна ръка и трансформирането на работни места, включително в контекста на демографските предизвикателства.

е) Кръговост

- насърчаване на прехода към по-кръгова икономика с цел подобряване на устойчивостта, съкращаване на разходите за вложени ресурси за промишлеността на ЕС и намаляване на зависимостите по отношение на първичните материали, включително чрез използване на възможностите, предлагани от биоикономиката.

Промислена политика

17. Европейският съвет направи преглед на напредъка по различните направления на действие. Той призовава за продължаване на работата по предложенията за законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии и европейски законодателен акт за суровините от критично значение и взема под внимание Временната рамка за държавна помощ при кризи и преход.

Търговска политика

18. Европейският съвет проведе стратегическо обсъждане на геополитическите аспекти на търговията и подчерта приноса на търговската политика за конкурентоспособността на ЕС.

Координиране на икономическата политика

19. Европейският съвет одобрява:
- заключенията на Съвета от 14 март 2023 г. относно прегледа на икономическото управление;
 - приоритетите на политиката в годишния обзор на устойчивия растеж и приканва държавите членки да ги отразят в националните си програми за реформи и програми за стабилност или конвергенция;
 - проекта за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната.

III. ЕНЕРГЕТИКА

20. Европейският съвет направи преглед на предприетите действия с цел справяне с високите цени на енергията, намаляване на търсенето на газ, гарантиране на сигурността на доставките и за постепенно премахване на зависимостта от руските изкопаеми горива.

21. Въпреки че енергийната ситуация в Европейския съюз се подобри, Европейският съвет призовава Комисията и държавите членки да осигурят подготвеност и планиране на действията при извънредни ситуации с оглед на следващите сезони на запълване с газ и отоплителни сезони. Във връзка с това той настойчиво призовава всички заинтересовани страни да използват пълноценно механизма за съвместно закупуване AggregateEU чрез енергийната платформа на ЕС с цел допълнително подобряване на сигурността на доставките на газ на достъпни цени. Европейският съвет приканва Комисията своевременно да приключи оценката на спешните мерки, приети през 2022 г., и при необходимост да предложи удължаване на срока на тяхното прилагане.
22. Европейският съвет приканва съзаконодателите да постигнат бързо споразумение по всички съответни предложения за ускоряване на екологичния преход и да придвижат незабавно работата по предложеното преразглеждане на структурата на вътрешния пазар на електроенергия в ЕС с оглед приемането му до края на 2023 г.

IV. ДРУГИ ТОЧКИ

Миграция

23. Председателството на Съвета и Комисията информираха Европейския съвет за напредъка по изпълнението на неговите заключения от 9 февруари 2023 г. относно миграцията. Като припомня, че миграцията е европейско предизвикателство, изискващо европейски отговор, Европейският съвет призовава за бързото изпълнение на всички договорени точки. Той ще направи преглед на изпълнението през юни.

Външни отношения

24. След трагичното земетресение от 6 февруари 2023 г. Европейският съвет приветства резултатите от конференцията на донорите в подкрепа на хората в Турция и Сирия и призовава за бързо и ефективно изплащане на обещаната помощ.

25. Европейският съвет приветства Споразумението относно пътя за нормализиране на отношенията между Косово* и Сърбия и приложението за прилагане към него, което споразумение беше постигнато в рамките на диалога с посредничеството на ЕС, ръководен от върховния представител, като неразделна част от техния европейски път, и призовава двете страни да изпълнят своевременно и добросъвестно съответните си задължения.
26. Европейският съвет изразява категорично несъгласието си с постановяването на осъдителни присъди за видни представители на беларуската демократична опозиция, с които им се налагат дълги и необосновани наказания лишаване от свобода. Той призовава беларуските власти да спазват правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава, да прекратят репресиите, да освободят политическите затворници и да зачитат малцинствата.
27. Европейският съвет приветства споразумението относно Рамката от Уиндзор и очаква бързото и добросъвестно прилагане на всички договорени решения.

*

* *

Европейският съвет приветства Конференцията на ООН за водите през 2023 г. и нейната програма за действие в областта на водите. Той признава необходимостта от засилени действия на равнище ЕС и в световен мащаб в областта на водите и подчертава значението на стратегически подход на ЕС към сигурността на водните ресурси.

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.